

BEHEERSING VAN WORTELVLIEG IS EEN COMBINATIE VAN MAATREGELEN

Figuur 1. Wortelvlieg

Zonder insectencoating wortelvlieg bestrijden, dat wordt de komende jaren de uitdaging. Het is noodzakelijk om een combinatie van maatregelen te nemen om de wortelvliegproblemen zoveel mogelijk te beperken. De maatregelen die op dit moment beschikbaar zijn, zijn deels chemisch en deels biologisch.

Monitoren

Uiteraard is het altijd raadzaam om de wortelvlieg te monitoren. Zonder inzicht in de aanwezigheid van wortelvliegen worden maatregelen bijvoorbeeld op het verkeerde moment uitgevoerd of zijn meer of juist minder radicale stappen nodig.

Laat zaaien

Toediening van Vydate (oxamyl) tijdens het zaaien heeft effect op de wortelvlieg doordat het de larven kan doden. Vydate is een aaltjesbestrijder en heeft zeker zijn effect op aaltjes, maar afgelopen jaren bleek het ook een nevenwerking op wortelvlieg te hebben. Zowel in onderzoek als in de praktijk blijkt dat Vydate wortelvlieglarven kan doden. De duurwerking van Vydate tegen de wortelvlieg is wel beperkt; de fabrikant adviseert dan ook om laat te zaaien.

Verdrrijving

Meer en meer komen er maatregelen beschikbaar die berusten op het verdrijvingsprincipe; het gewas onaantrekkelijk maken. Nemguard en uienolie aangeboden als Psila Protect zijn daar voorbeelden van. De werkzame stof van NEMguard bestaat uit knoflookextract (450 g/kg). NEMguard is geformuleerd als een soort slow release granulaat. Het granulaat bestaat uit diatomeeënaarde dat een honingraatstructuur heeft waarin een actieve stof is opgenomen. Nemguard vermindert de schade veroorzaakt door aaltjes en gelijktijdig ook door wortelvlieglarven. NEMguard is biologisch toegelaten en laat geen residu achter. Toepassing kan met alle gangbare granulaatstrooiers tijdens het zaaien in de zaai voor met een dosering van 20 kg/ha. Een goede vochtvoorziening is van belang voor een goede werking van NEMguard.

Verwarring

De wortelvlieg wordt aangetrokken door de geur van scherm-bloemigen en kan hieraan schade veroorzaken, o.a. aan peen. Psila protect is een middel op basis van uienolie die de geur van peen maskeert waardoor de vliegen in verwarring worden gebracht. De sterk geurende korrels met uienolie worden in het veld geplaatst, middels een dispenser die zorgt voor een geleidelijke afgifte van de geurstof.

Weren

Van afdekken of afrasteren met gaas is in onderzoek (*Bron: Alternatieven voor het gebruik van dimethoat ter bestrijding van de wortelvlieg, PPO agv*) bewezen dat dit effect heeft op het weren van de wortelvlieg uit het perceel. Het is wel zaak om inzicht te hebben in de herkomst van de vliegen om op tijd het raster of de afdekking te plaatsen.

Chemisch

Chemisch zijn de middelen Benevia en Coragen beschikbaar, echter voor beiden geldt dat het aantal keren dat het mag worden ingezet beperkt is.

Omgeving

Bij een goed inzicht in de aanwezigheid van de wortelvlieg hoort inzicht in de omgeving. De wortelvlieg huist nu eenmaal vaak in luwten. Maaien van bermen en slootkanten beperkt de beschikbaarheid van rustplaatsen voor de wortelvlieg en maakt het aanliggende perceel minder vatbaar.

Mechanische bestrijding

Er zijn diverse signalen die melden dat door intensief te schoffelen de maden worden gedood; mechanische bestrijding in dit geval. Theoretisch lijkt dit een reële gedachtegang maar harde feiten en onderzoeksresultaten zijn voor zover bekend niet beschikbaar. Andere bronnen melden dat door schoffelen de grond wordt opengemaakt waardoor de eitjes in een gunstiger milieu komen. Onderzoek en praktijkexperimenten zijn nodig om hier beter inzicht in te krijgen.

Figuur 2. Een beboste grens van een perceel is een goede schuilgelegenheid zijn voor wortelvlieg.

Tijdstip

Daarnaast is er te sturen met zaai- en oogsttijdstippen. Uiteraard is de optimale opbrengst leidend maar later zaaien betekent in principe dat de wortelvlieg minder snel in het betreffende perceel zit. Dat heeft natuurlijk ook met concurrentie te maken. De wortelvlieg verplaatst zich naar het perceel dat het eerste voor de vlieg zichtbaar is. Als alle percelen laat zijn is het maar de vraag of dit een goede maatregel is. Ook verschuiven van het oogsttijdstip kan schade voorkomen. Op basis van de monitoring met de wortelvliegvallen kan bij hoge vangsten besloten worden om eerder te oogsten.

Beheersen van wortelvliegen vraagt niet alleen kennis van de plaag maar ook van de effectiviteit van maatregelen. De combinatie van maatregelen is noodzakelijk om schade te voorkomen. Uiteindelijk gaat het om de beste kwaliteit voor de partij peen. Daar is meer inzicht voor nodig en dat vraagt om het nodige vakmanschap van de peenteler.

De Peenacademie wordt mede mogelijk gemaakt door provincie Flevoland en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

